

Музика Г.Л., магістрант

Гречан А.П., д.е.н., професор

Київський національний університет технологій та дизайну

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Концептуальні засади модернізації змісту сучасної освіти знаходяться у центрі уваги як міжнародних організацій (ЮНЕСКО, ЮНІСЕФ, Ради Європи, Організації Європейського співробітництва та розвитку, Міжнародного департаменту стандартів), так і вітчизняних державних й науково-дослідних структур. В затверджених офіційних документах загальноновизнано необхідність кардинальних змін у сфері освіти і навчання, що обумовлено принциповими відмінностями економіки інформаційного суспільства від попередніх суспільних формацій. Це розкривається такими положеннями:

По-перше, суттєво зростає роль накопичених світовою спільнотою новітніх наукових знань та ефективного використання інтелектуальних ресурсів. Отримання новітніх знань та їх застосування у діяльності організацій визначає рейтингове місце країни, рівень життя її громадян, рівень національної безпеки. У промислово розвинутих країнах 80-95% приросту валового внутрішнього продукту припадає на частку нових знань, втілених у техніці й технологіях.. Загальною тенденцією стає збільшення питомої ваги висококваліфікованої робочої сили. При цьому домінуючою групою в загальній чисельності зайнятих стають освічені високоінтелектуальні працівники, зайняті управлінням, передачею та використанням знань.

По-друге, однією з основних тенденцій розвитку інформаційного суспільства є глобалізація. Глобалізаційні процеси призводять до виникнення стійких протиріч і ризиків. Так, виникають протиріччя між глобальним і локальним, загальним і індивідуальним, традиціями і сучасністю, перспективними і найближчими завданнями, конкуренцією і рівністю можливостей, необмеженим розширенням знань і обмеженими можливостями людини засвоювати їх, протиріччя між духовним і матеріальним.

Кризові явища у сфері виробництва, фінансів та торгівлі призводять до значного спаду економічної активності суб'єктів ринків і до виникнення суттєвих ризиків, зокрема, втрати роботи; безробіття упродовж тривалого часу; неотримання роботи за фахом; низької оплати праці; відсутності соціального захисту. За таких умов освіта має бути спрямована на забезпечення особистісного розвитку людини згідно з її індивідуальними задатками, здібностями, потребами на основі навчання упродовж життя.

По-третє, економічний і соціальний розвиток в Європі за останні десятиліття показав необхідність визначення міжнародних критеріїв, які висуваються до сучасної освіти і професійної підготовки. Співпраця в цій сфері базується на трьох фундаментальних документах: Болонська декларація (1999 р.); Лісабонська стратегія (2000 р.); Стратегія «Європа 2020» (ухвалена Європейським Союзом у 2010 р.).

Підсумком першого етапу Болонського процесу в країнах-учасницях вважається перехід на багатоступеневу систему освіти, впровадження кредитно-модульної системи навчання і розвиток академічної мобільності.

Другий етап Болонського процесу розпочався реалізацією у березні 2010 року Стратегії «Європа 2020: Стратегія інтелектуального, стійкого і всеосяжного зростання». В ній визначено три пріоритети: (1) інтелектуальне зростання – передбачає розвиток економіки, що спирається на знання та інновації; (2) стійке зростання – забезпечується більш ефективним використанням ресурсів; (3) загальне зростання – створення економіки з високим рівнем зайнятості працездатного населення, що сприятиме соціальному й територіальному згуртуванню.

Література :

1. Калашнікова С. Європейська політика модернізації вищої освіти: ключові орієнтири // Вища школа, 2013 – № 7. – с.80-84.
2. Красовська А.Г. Міжнародний досвід використання інтелектуальної власності в інноваційній сфері діяльності // Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право). – 2004, №3–4.
3. Основные положения Доклада Международной комиссии по образованию для XXI века. Образование: сокрытое сокровище

[Электронный ресурс]. – Доступный з:
<http://www.ifap.ru/library/book201.pdf>.

4. The Bologna Declaration of 19 June 1999. [Электронный ресурс]. – Доступный з: http://www.bologna-berlin2003.de/pdf/bologna_declaration.pdf.
5. The Lisbon Strategy. [Электронный ресурс]. – Доступный з: http://circa.europa.eu/irc/opoce/fact_sheets/info/data/policies/lisbon/article_7207_en.htm.